

PARIKANNIEMEN

KONTTI

1/2025

JYRI PITKÄNEN:
"Taiteilijan työ
on jatkuvaa
läsnäoloa"
s.10

MINNA OULASMAA
Luopuminen –
mahdollisuus
anteeksiantoon s. 4

SEPPO LAAKSO
Millaista
on luopua
rakkaasta? s.6

Uusi talo lapsille – tarvitsemme ystävien tukea!

Parikanniemisäätiön hallitus on tehnyt päätöksen uuden lastentalon rakentamisesta. Säätiön lastenkodissa Mikkelin Ristiinassa on kolme seitsemän hengen kotiryhmää, joista Koivulan kotiryhmän talo on vanhin, rakennettu 1973. Kaksi muuta on rakennettu 2006 ja 2014.

Nyt rakennettavaan taloon muuttaa Koivulan kotiryhmä. Noin 350 neliön taloon tulee yleisten tilojen lisäksi huoneet seitsemälle lapselle. Lisäksi samaan rakennukseen tulee kolme itsenäistymisasuntoa, joissa kussakin on oma sisäänkäynti. Talo rakennetaan yksikerroksisena, ja se sijoittuu kahden muun kotiryhmän väliin. Lisäksi tontille varataan paikka mahdolliselle neljännelle rakennukselle.

Talon pää- ja arkkitehtisuunnittelijana on Arkkitehtitoimisto Heikki Kirjalainen Oy. Rakennuttamis- ja valvontatehtävät hankkeessa hoitaa **Ismo Honkapuro** HonkaPro Oy:stä.

Rakennushankkeen kokonaisarvio on yli miljoona euroa, ja siihen sisältyy vanhan rakennuksen purkaminen. Säätiö on rahoittanut saatuja testamentteja ja lahjoituksia tätä lastentaloa varten.

Uuden lastentalon budjetista noin 60–70 % on heti käytettävissä, ja loput rahoitetaan pankkilainalla sekä keräyksillä.

Vuonna 2025 Parikanniemen lastenkodin perustamisesta tulee kuluneeksi 110 vuotta ja elokuussa vietettävien Orpokotijuhlien alkamisesta Parikkalan Saaren kirkolla 80 vuotta.

Juhlavuoden kunniaksi kutsumme kaikki työmme ystävät mukaan tähän hankkeeseen, jotta voimme edelleen kehittää ja jatkaa tätä arvokasta työtämme lastensuojelun alalla.

Teuvo V. Riikonen

PARIKANNIEMISÄÄTIÖN LEHTI

Päätoimittaja

Teuvo V. Riikonen

Kustantaja

Parikanniemen Ystävät ry

Parikanniementie 130

52320 Vitsiälä

Nettisivut: www.parikanniemi.fi

[www.lukusali.fi/Parikanniemen Kontti](http://www.lukusali.fi/Parikanniemen_Kontti)

ISSN 2323-7465 (painettu)

ISSN 2323-7473 (verkkojulkaisu)

Toimitus

Meiju Bonsdorff, toimitus ja taitto

Janita Lautamäki

Petri Tiusanen

Avustajat

Matti Pasanen

Risto Teitinen

Kannen kuva Eveliina Talvitie

Toimitusneuvosto

Meiju Bonsdorff, Krista Eskelinen, Kimmo Jaatila, Thorleif Johansson, Eveliina Heikkinen, Markku Liukkonen, Marika Lehto, Kalervo Pöykkö, Teuvo V. Riikonen, Ari Tähkäpää

Painopaikka

Teroprint Oy, Mikkelä

Sureviksi syntyneitä

Uskontotieteestä väitelleen FT Mari Pulkisen mukaan (Yliopistolehti 10/24) ”Modernin ajan akateeminen suruymmärrys on perustunut ajatukseen, että suru on jotakin ohimenevää tai pois työstettävää tai hoidettavaa”. Kaksi lasta menettänyt Pulkkinen on tutkinut surua ja menetystä, ja hänen mukaansa surun ei tarvitse mennä ohi eikä se ole edes toivottavaa. Maailma, jossa läheisten kuolemat lakkaisivat olemasta merkittäviä, olisi erikoinen. Koska olemme kuolevaisia olentoja ja meillä on taipumus kiinnittyä toisiimme erilaisin sitein, se tekee meistä sureviksi syntyneitä.

Usein parjattu sosiaalinen media on antanut meille uuden keinon osoittaa myötätuntoa. Vaikka keskustelu somessa äityy joskus epäsiälliseksi, läheisen menetys, julkinen suru ja rakkaudentunnustus saavat ihmiset toimimaan eri tavalla. Se tuo esiin meidän inhimil-

”

Vaikka menetys on ihmisen osa, suurinta on rakkaus.

lisen puolemme ja saa osoittamaan myötätuntoa ei ainoastaan läheisensä menettäneille, vaan myös lemmikkiään surevalle. Se ei ole ihme, sillä monelle lemmikkikin on rakas perheenjäsen.

Surun kokemus ja rakkauden osoitukset pois lähteneelle ovat aina henkilökohtaisia, eikä niitä pidä vertailla. Myöskään puhe surun läpikäymisestä ei ole aina aiheellista, koska rakkaat pysyvät ihmisen sydämessä koko elämän ajan.

Viime sotiemme jälkeen oli paljon niitä, jotka olivat menettäneet omaisiaan, kotiseutunsa tai terveytensä. Kun maata rakennettiin uudestaan, monien surut jäivät surematta. Siihen ei ollut aikaa. Joskus vasta vuosia tai jopa vuosikymmeniä tapahtuneen jälkeen monen salainen suru saa sijaa ja siitä voi puhua. Tämä onkin tärkeää. Olipa kyse juuri tapahtuneesta menetyksestä tai vuosien takaa uudestaan pintaan nousseesta kokemuksesta, on hyvä tiedostaa muutama asia.

Ensinnäkin on hyvä olla joku, jolle puhua ja joka kuuntelee. Se voi olla ammattiauttaja, mutta myös joku läheinen ystävä tai saman kokenut vertainen. Myös yhteisöllisyydellä on merkitystä. On tärkeää, että eri yhteisöissä menetyksellä ja surulla on paikkansa. Surevat saavat tulla ja olla. Lopulta menetyksessä on kysymys hyvin yksinkertaisesta asiasta. Jokainen meistä on menettänyt jotakin. Pikkuhiljaa joudumme luopumaan kaikesta. Meidän on lupa surra.

Kristinuskon suuri sanoma on, että elämä on Jumalan lahja. Hän, joka antoi elämän, ottaa sen myös pois. Jeesus Kristus kuoli meidän puolestamme, että me saisimme elää ikuisesti. Hän voi myös lohduttaa meitä Pyhän Henkensä kautta kaikissa menetyksissämme.

Kohtaamamme menetykset paljastavat aina sen, miten haavoittuvaisia me olemme. Vaikka menetys on ihmisen osa, suurinta on rakkaus. Surussa tunnustamme rakkautemme meille tärkeää henkilöä kohtaan.

Teuvo V. Riikonen

Luopuminen – mahdollisuus anteeksiantoon

Minna Oulasmaa,
terapeutti, työnohjaaja ja mummi, Espoo
Kuva Meeri Utti

Miten oppisimme olemaan emotionaalisesti läsnä, olemaan tukahduttamatta tunteitamme, luomaan läheisiä suhteita ja luopumaan vihasta. Jokainen sukupolvi tuo suhteeseen omat toimimattomuutensa, mutta myös mahdollisuuden anteeksiantoon.

Istuimme vierekkäin sängynlaidalla. Lempeä kämmensilytys havahdutti minut. ”Sinä olet lapsenlapseni, tyttären tyttäreni Minna”, mummini totesi. Hetkessä palasin huoltomaan lapsuuteen, parmanlämpimiin kesiin. Samassa pieni nihkeä käsi toiselta puoleltani kosketti kämmen-selkääni. Vakava katse porautui minuun: ”Sinä olet minun MUMMI!”

Oli kuin minut olisi tempais-tu aikamatkalle: hetkessä rooli vaihtui tarvitsevasta tarpeiden täyttäjäksi, lapsesta mummoksi. Kohtaaminen herätti myös ristiriitaiset tunteet. Miten voin olla yhtä aikaa lapsi ja isovan-hempi?

Etäiset tunnesuhteet ja tun-teiden tukahduttaminen

Omassa sukupolvessani moni varttui turvatussa, mutta tunneköyhässä ilmapiirissä. Sellaiseksi äidiksi ja mummok-

si miellän myös itseni: johdon-mukaiseksi ja luotettavaksi, mutta emotionaalisesti vähem-män läsnä olevaksi. Vanhem-pana olen tehnyt parhaani, mutta tiedostan vajavuuteni. En aina osaa olla aidosti läsnä myöskään lapsenlapseni kans-sa.

Moni terapia-asiakas kertoo, miten elämää on pitänyt suorit-taa pienestä asti. Jo lapsena on haettu vanhempien huomiota ja rakkautta toimeliaisuudella. Valintoja on tehty vanhempien toiveiden mukaisesti, vaikka omat unelmat olisivat vieneet toisaalle. Lapsuus opetti halua-maan sitä, mitä vanhemmat pitivät tarpeellisena – ei sitä, mitä itse tarvitsi.

Monet ovat myös oppineet tukahduttamaan tunteensa. Tunteiden hallintaa on arvos-tettu, kun taas tunteenilmaisua, erityisesti negatiivisia tunteita, on paheksuttu. Tämä voi johtaa siihen, että ihminen vieraantuu

omasta tunnemaailmastaan ja siirtää vaikeudet myös omaan vanhemmuuteensa tai isovan-hemmuuteensa.

Suhteemme eivät säästy säröiltä

Vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen kuuluu rakkauden rinnalla turhautumista ja pet-tymyksiä, myös vihaa. Sen täy-tyy kehittyä kahden aikuisen tasavertaiseksi suhteeksi al-kuasetelmasta, jossa lapsi on riippuvainen hoivaajastaan. Lämpimän ja emotionaalisen suhteen muodostumiseen tar-vitaan ymmärrystä ja toisen asemaan asettumista.

Riidoissa eläminen on emo-tionaalisesti, henkisesti ja jopa fyysisesti kuormittavaa. Silti sovinnontekeminen on usein vaikeaa. Aitoon anteek-sipyyntöön sisältyy vilpittöntä pahoillaan oloa ja rakentavaa

Minna Oulasmaa on työskennellyt Väestöliitossa vuodesta 1998 alkaen vanhemmuuteen, isovanhemmuuteen ja parisuhteisiin liittyvien teemojen parissa.

”

Kun ilmassa on pienikin signaali halusta selvittää asioita, kannattaa tulla vastaan.

halua korjata välit ilman selitelyä, puolustelua tai vastahyökkäystä.

Anteeksiantajalta tarvitaan vastaantuloa ja kykyä antaa anteeksi. Kun asia on selvitetty, pyydetty ja annettu anteeksi, tapahtumiin ei enää palata. Jos loukattu ei ole vielä valmis antamaan anteeksi, on reilua, että hän sanoo siitä asiallisesti ja kertoo, miten he voivat asiassa edetä.

Sovintoon suostuminen on valinta

Usein vihasta luopuminen ja irti päästäminen antaa mahdollisuuden anteeksiantoon. Sekä anteeksipyyntö että anteeksianto ovat tietoisia valintoja. Niihin suostumista voi vaalia ja pitää elävänä itsessään. Kun ilmassa on pienikin signaali halusta selvittää asioita, kannattaa tulla vastaan.

Oma mummini pehmeni loppuvuosinaan. Muistisairaus toi pintaan tunteita, jotka olivat aiemmin olleet piilossa. Ehkei ole liian myöhäistä minullekaan oppia tunteellista läsnäoloa lapsenlapseni kanssa. Jokainen sukupolvi tuo suhteeseen omat toimimattomuutensa, mutta myös mahdollisuutensa oppia ja kasvaa.

Millaista on luopua rakkaasta?

Seppo Laakso
psykoterapeutti, työnohjaaja, tietokirjailija, Lavia
Kuva Eveliina Laakso

Pitkäaikainen ystäväni, joka oli siunannut nelinumeroisen luvun vainajia ja kohdannut vielä enemmän surevia omaisia, totesi ennen kuolemaansa: ”Pappina olen pitänyt paljon puheita luopumisesta, mutta syvyysulottuvuus on tullut nyt vasta.”

Ystäväni Veijon kuolema sysäsi vauhtia ajatukselle luopua nykyisestä kodistamme. Periaatepäätös siitä oli syntynyt jo aiemmin keväällä, mutta nyt sain uuden muis-tutuksen ajan rajallisuudesta. Niinpä pitkin talvea kotoa on lähtenyt jo muutaman neliön verran tavaraa polttamalla tai laittamalla roskeen ja kierrätykseen. Iso määrä materiaa, jota en enää elämässäni tarvitse. Se on ollut haikeaa ja huo-jentavaa, joskin urakkaa on vielä ensi kesään asti edessä enem-män kuin takana.

Vapaaehtoista ja väistämätöntä

Luopumisen prosessi on kuin vanhasta omakotitalosta lähtö. Se alkaa verkkaisesti jo nuoruudessa vaikkapa hiusten harvenemisena. Matkan varrella vauhti lisääntyy, tippuu ham-mas tai kaksi, pala sormesta, iho menettää kimmoisuuttaan ja alkaa rypistyä, polvinivel

reistailee, ja pituudesta kutis-tuu sentti.

Luopumista on kahdenlaista: sitä, jonka voi tehdä kevyesti, iloiten ja huojennusta kokien. Silloin on kyse vapaaehtoisesta valinnasta. Toiseen lajiin ei ky-sytä lupaa, vaan se tapahtuu pakon edessä ja on siksi kivu-liaampaa.

Tähän mennessä olen saat-tanut hautaan ystäväni lisäksi vanhempani, appivanhem-pani, kaksi sisarustani ja lähes satavuotiaaksi eläneen kum-mini, joka vaikutti elämässäni pisimpään kuin kukaan toinen aikuinen. Lisäksi olen ollut saattamassa viimeiselle mat-kalle monia muita sukulaisia, ystäviä ja tuttuja.

Laskematon määrä on myös niitä tunteja, joiden aikana olen keskustellut yli neljän vuosi-kymmenen ajan sielunhoidon, kriisiauttamisen ja psykoterapian vastaanotolla. Yksi kes-keisiä teemoja näissä keskuste-luissa on ollut luopumisen vaikeus. Ei ole olemassa elämää ilman luopumisen vaivaa ja

kipua. Jokainen luopumisen askel on ainutkertainen, uusi ja ennen kokematon.

Tunnetilojen vaihtelusta hyväksymiseen

Elämään sisältyvät menetykset ja haavat nostavat pintaan pait-si surua myös muita tunteita: kiintymystä, epätoivoa, pel-koa, avuttomuutta, ahdistusta, katkeruutta, helpotusta, vihaa, syyllisyyttä ja toivoa sekä pet-tymystä siitä, mikä ei voi kos-kaan toteutua. Tämä tunnetilo-jen vaihtelu tekee suremisesta ja luopumisesta raskasta. Jos yhtenä päivänä koetkin ole-vasi levollinen, huomenna mieli voi taas olla täynnä ah-distusta. Mutta tunnetilojen välillä seilaaminen auttaa hil-jalleen eteenpäin luopumisen hyväksymisessä.

Luopuessaan ihminen jou-tuu aina kohtaamaan oman yksinäisyytensä. Sellaisen, jota **Henri J.M. Nouwen** kuvaa kir-jassaan Erämaasta puutarhaan.

Psykoterapeutti Seppo Laakso on julkaissut useita suruaiheisia kirjoja. Hänen uusi kirjansa *Ei ole täällä mitään pysyvää - Keskusteluja luopumisesta Veijo Järvisen kanssa* (Väyläkirjat) ilmestyy kevään 2025 aikana.

”

***Tunnetilojen välillä seilaaminen
auttaa hiljalleen eteenpäin luopumisen
hyväksymisessä.***

”Minun on suostuttava kohtamaan oma yksinäisyyteni, suojeltava sitä ja muutettava se hedelmälliseksi ja luovuttava takertumasta toisiin ihmisiin.”

Luopumiseen kuuluu sekin, että kerran tulee päivä, jolloin joutuu tunnustamaan virsirunoilijan tavoin, että ”ei ole täällä mitään pysyvää”. Sitä ennen on syytä keskittyä

elämään, iloitsemaan ja nauttimaan sen tarjouksista, lahjoista ja mahdollisuuksista, vaikka ne olisivat rajallisetkin. On hyvä tiedostaa, että vain yhtenä päivänä me kuolemme, mutta kaikkina muina päivinä elämme.

Arvelen, että Veijon päätelmästä tulee kerran myös omani. Jos saan elää viimeiset

viikkoni ymmärtäen olevani elämän loppusuoralla, myös minun kirjoituksiini ja puheisiini tulee vasta silloin syvyysulottuvuus. Siihen asti joudun tyytymään oppilaan osaan.

Ylösnoussut itse on ylösnousemus

Kimmo Jaatila
rehtori-sivistystoimenjohtaja, pastori, Savonlinna
Kuva Saija Mustonen

Suomalaiset ovat tietyissä elämänkaaren vaiheissa hyvin perinneuskollista väkeä. Tämän huomaa esimerkiksi hautaan siunaamisessa. Tutut saattomusiikit ja tutut virret tuovat turvaa. Itseäni on puhutellut Niilo Rauhalan sanoittama Virsi 249.

"Pois kirkas suvi kulkee ja syksyyn kypsyä maa, sen tuuli suven viljan korjuuseen valmistaa. Näin taipuu elämämme myös eteen leikkaajan, soi korjuuhetkessämme syystuuli Jumalan."

Raamatun mukaan kuolema ja katoavaisuus on ihmisen ja koko luomakunnan osa. Vuodenaikojen vaihtelu kuvaa tätä elämänkulkua. Psalmin 103 mukaan "Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon: kuin kedon kukka hän kukoistaa, ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole. Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan, se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä." Ortodoksisessa perinteessä käytetään kuollutta muistaessa kaunista ilmaisua "ikuinen muisto". Vainaja pysyy hänen rakkaimpiensa muistoissa. Nuo muistot yltävät jopa sukupolvien ylitse. Mutta on yksi, jolla on vielä tätäkin suurempi muisti: Jumala muistaa meidät. Yksi ei hylkää, yksi ei unohda. Jumalan armo kantaa,

kun elonkorjuu osuu kohdallemme.

"Vaan ylösnousemukseen me täällä uskomme, sen kevään sarastusta tähyilee toivomme. Kun murtuu roudan valta, maan kukka kohoo, myös ruumis mullan alta kirkkaana nousta saa."

**Kristus nousi kuolleista –
totisesti nousi**

Ei ole sattumaa, että pääsiäinen ajoittuu kevääseen. Pääsiäisen symbolit kuvastavat elämän voittamista. Pajunkissat kuvaavat, kuinka kuolleesta ok-sasta puhkeaa elämä esiin. Pääsiäismuna kuvastaa, kuinka haudan kuori ei pidättele kuolleista herätettyä Vapahtajaa. Kullankeltaiset narsissit kuvaavat iankaikkisen auringon valoa. Tuo aurinko on ylösnoussut Herra itse. Tuo sama ylösnousemuksen valo herättää kerran meidätkin. Paavali opettaa jopa niinkin voimakkaasti, että jos ei ole kuolleiden

ylösnousemusta, ei Kristustakaan ole herätetty kuolleista ja silloin uskomme ja julistuksemme on turhaa. Mutta Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!

"Hän, Ylösnoussut, itse on ylösnousemus, hän elämä on meille ja tiemme valkeus. Ken hänen omansa pois täältä kutsutaan, se elää kuoltuansa, ei kuole milloinkaan."

**Ylösnoussut on tiemme
taivaaseen**

Jeesuksen minä olen -lauseet ovat Johanneksen evankeliumin tunnetuimpia ominaispiirteitä. Ne ovat lauseita, joita vain ihmiseksi tullut Jumala voi itsestään lausua. Silloin ne ovat lujat ja varmat lupaukset. Jeesus sanoo, että hän on ylösnousemus ja elämä. Hän tuo elämän kuoleman maahan, hän tuo valon surun pimeyteen, hän tuo lohdun musertavaan kaipaukseen. Hänen viitoittamansa tie on selkeä ja suora.

Hän itse on tie taivaaseen – hän, ei kukaan toinen

Miten hänen omakseen sitten pääsee? Arkussa vainaja on puettu valkoiseen vaatteeseen. Se on se sama vaate, joka on puettu yllemme jo pyhässä kasteessa. Se vaate on Jeesuksen pyhyys ja puhtaus, iankaikkinen elämä ja täydellinen armo. Kun meidät on tähän pukuun puettu emmekä siitä luovu, on se myös juhlapukumme taivaassa.

“Vain Jeesus, nisunjyvä, nyt saakoon kiitoksen, on hänen kuolemassaan siunaus iäinen. Me saamme kuolemasta pois katseen kohottaa, katsella Kuningasta, kuoleman voittajaa.”

Luvussa 1 Kor 15 Paavali vertaa kuolleiden ylösnousemusta siemeneen ja siitä aikanaan kasvavaan kasviin. Kun siemen kylvetään, se kuolee, mutta siitä kasvaa kaunis kukka tai ravintoa antava viljantähkä. Ja kun meidän ruumiimme lasketaan hautaan, herättää meidän Herramme ja Vapahtajamme meidät viimeisenä päivänä. Saamme uuden ruumiin. Sinä päivänä kuolema kukistetaan lopullisesti.

Kimmo Jaatila on toinen *Luoja meitä kantaa* -hartauskirjan toimittajista Teuvo V. Riikosen ohella. Parikanniemen Ystävät ry:n viime vuonna julkaisema kirja sisältää hartauden vuoden jokaiselle päivälle

”

Älkää siis kunnioittako kuolemaa ja hautaa enempää kuin vanhaa rikinäistä nuttua, joka joutaa poisvedettäväksi ja tiehensä heitettäväksi. Ylösnousemuksessa meidän päällemme puetaan näet kaunis uusi takki, joka on nimeltään immortalitas, kuolemattomuus. Se ei voi lainkaan kulua tai vanheta, koska Kristus on sen itse voitollaan meille kutonut ja valmistanut.

Martti Luther, Weimarer Ausgabe
Ahdistuksesta ylösnousemukseen - Sata sanan selitystä
(Sley-kirjat 2019)

Valokuva kiinnosti jo lapsena, ja lukiossa taisinkin viettää suurimman osan ajastani koulun pimiössä filmejä kehittäen ja valokuvia vedostaen", Jyri Pitkänen muistelee. Kuva Eveliina Talvitie.

Valokuvataiteilija Jyri Pitkänen:

”TAITEILIJAN TYÖ ON JATKUVAA LÄSNÄOLOA”

Teksti Teuvo V. Riikonen ja Meiju Bonsdorff
Kuvat Eveliina Talvitie ja Jyri Pitkänen

Jyri Pitkänen on kulkenut pitkän tien Pohjois-Karjalasta maailmalle valokuvataiteilijana ja dokumentaristina. ”Rakkauslaulu”-näyttelyynsä hän kuvasi halvaantuneen isänsä ja omaishoitajana toimineen äitinsä arkea kymmenen vuoden ajan.

Jyri Pitkänen vietti varhaislapsuutensa Tohmajärvellä ja Värtsilässä, jossa hänen isänsä **Jussi Pitkänen** työskenteli pappina ja äiti muun muassa lapsityössä. – Olin noin yksitoistavuotias, kun muutimme Värtsilästä Vitsiälään isäni aloittaessa työt Parikanniemisäätion toiminnanjohtajana, Pitkänen muistelee.

Myöhemmin perhe muutti Savonlinnaan, jossa Pitkänen suoritti peruskoulun viimeiset vuodet kuvataidepainotteisella yläasteella. Sieltä hän siirtyi kaupungin maineikkaaseen taidelukioon.

– Valokuva oli kiinnostanut jo lapsena, ja lukiossa taisinkin viettää suurimman osan ajastani koulun pimiössä filmejä kehittäen ja valokuvia vedostaen.

Lukion jälkeen kiinnostus kuvataiteisiin sai Pitkäsen hakeutumaan Lahden Muotoiluinstituuttiin opiskelemaan valokuvausta. Opintojensa aikana hän vietti pari vuotta vaihto-opiskelijana Sloveniassa.

Palattuaan Suomeen Pitkänen vaikutti aktiivisesti Lahden kulttuurielämässä ja laajensi

taiteilijuutta performanssitaiteeseen kiertäen ympäri Eurooppaa. Taiteilijan näyttelyitä on esitetty sittemmin laajasti Suomessa ja ulkomailla.

Vuonna 2018 Pitkänen muutti puolisoineen asumaan Tallinaan.

– Olen aina ollut kiinnostunut myös liikkuvasta kuvasta. Niinpä hakeuduin opiskelemaan Tallinnan yliopistoon, jossa suoritin taiteen maisteritutkinnon pääaineenani dokumenttielokuva.

Luopumisen pitkä prosessi

Liikkuvaisesta elämäntavasta huolimatta yhteys Savonlinnan Haukiniemessä asuviin vanhempiin pysyi vahvana. Vuonna 2011 Pitkänen vastaanotti vavisuttavan uutisen: isä Jussi Pitkänen oli saanut sairaskohtauksen ja halvaantunut. Perheen äiti Sirpa alkoi toimia liikuntakykynsä ja suuren osan puhekyvystä menettäneen puolisonsa omaishoitajana.

– Valokuva oli minulle luonteva väline käsitellä tapahtunutta. Vasta myöhemmin tiedostin työstäväni taidenäyttelyä, Jyri Pitkänen kertoo.

Pitkäsen mukaan kuvaaminen oli aluksi yritystä tallentaa aikaa ja pitää siitä kiinni.

– Asuin kaukana vanhemmistani. Aina heidän luotaan lähtiessäni tunsin, etten olisi halunnut päästää irti. Hyvästit alkoivat saada uusi sävyjä.

Jussi Pitkäsen menehtyi keuhkotaukolla 2022. Kuvamateriaalia kerääntyi lopulta kymmenen vuoden ajalta. Syyskuussa 2024 Tampereen Valokuvakeskus Nykyajan galleriassa ja saman vuoden marraskuussa Helsingin Valokuvagalleria Hippolytessa nähtiin Pitkäsen suunnittelema, koostama ja rakentama Rakkauslaulu-näyttely.

Näyttelyn kuvista välittyy pariskunnan välinen luottamus ja arjen toisteisuus. Samalla kuvat avaavat laajemman näkymän hoivatyöhön, joka jää usein piiloon.

Pitkäsen kuvissa tavoitetaan arkisten hetkien merkitys.

– Tuntui tärkeältä kuvata sellaisiakin hetkiä, joita ei perinteisissä kotialbumeissa useinkaan näe. En halunnut esittää vanhempiani supersankareina, vaan hiljaisina, haavoittuvina ja hauraina. Pyrin kuvaamaan myös heidän lähiympäristönsä sellaisena kuin se on. >>>

Kiinnostus ajan tutkimiseen

Rakkauslaulu-näyttelyn kuvissa perheen kristillinen vakautus näkyy hienovaraisina viittauksina.

Taiteilija tunnustaa, että varhaisnuorena hän suhtautui isänsä ammattiin jopa hieman häpeillen.

- Koin usein olevani hieman ulkopuolinen. Kerrankin eräällä lastenleirillä keskustelimme huonekavereiden kanssa isiemme ammateista. Tuntui helpommalta kertoa, että isäni on veturinkuljettaja kuin pappi.

Pitkänen korostaa, että isä oli paljon muutakin kuin hänen ammattinsa.

- Hän tiesi esimerkiksi paljon kasveista, linnuista, historiasta, kirjallisuudesta ja taiteesta.

Pitkäsen mukaan kotona puhuttiin myös paljon hengellisistä asioista, eikä kuolematakaan vaiettu.

- Rukoukset pyrkivät kurkotamaan elämän verhon toiselle puolelle. Ennen matkoille lähtöä oli tapana aina lausua rukous, oli kyse arkisesta kaupunkireisusta tai pidemmästä matkasta. Se päättyi lauseeseen: "Siunaa tämäkin matkamme, ja vie perille aina taivaan kotiin saakka."

- Isä puhui usein ajasta neljäntenä ulottuvuutena, jota emme eläessämme pysty täysin ymmärtämään. Uskoisin, että se on ollut osittain vaikuttamassa myös siihen, miksi minusta tuli valokuvaaja, ajan tutkija. On kiinnostava pohtia, mitä on aika ja kuinka se asettuu suhteessa muihin ulottuvuuksiin. Onko se jotenkin todellisempaa silloin, kun olemme lähellä niitä, joiden kanssa meillä on yhteisiä muistoja?

Raamatun esimerkit rakkaudesta heijastuivat Pitkäsen lapsuuden perheeseen arkisena kilvoitteluna. Ajatus epätäydellisestä ihmisestä täydellisen ja armahtavan Jumalan kuvana haastoi rakastamaan ja arvostamaan kaikkia ihmisiä tasavertaisesti.

Anteeksipyyttämisen ja antamisen tärkeys korostuivat.

-Vaikka loukkaannuttiin, riideltiin ja oltiin eri mieltä, aina myös muistettiin sopia.

Isän ja äidin välinen rakkaus näyttäytyi lapsille esimerkkinä luottamuksesta, kunnioituksesta ja sitoutumisesta.

"Ruokailu" on yksi Jyri Pitkäsen Rakkauslaulu-näyttelyn teoksista. Alumiinikomposiittilevylle pohjustettu pigmenttivedos on kooltaan 110x150 cm.

- Vanhempieni yhteiset päivät alkoivat ja päättyivät loppuun asti yhteisellä hartaudella. Välissä oli eletty päivä kaikkine haasteineen, Pitkänen kuvailee.

Merkityksellistä kauneutta

Jyri Pitkänen toteaa, että hän haluaa pysyä taiteilijana mahdollisimman monipuolisena.

- En välitä siitä, muistetaanko minut myöhemmin jostain tietystä teoksesta tai tyylistä, haluan tehdä omalla tavallani ja pyrkiä luomaan ympärilleni hyvää.

Taide on Pitkäselle kutsumus ja väline, jonka kautta hän pyrkii kanavoimaan omaa luovuuttaan.

- Uskon, että luovuus asuu kaikissa ihmisissä, varmasti myös muissa elollisissa olennoissa. Toivon osaavani käyttää luovuuttani ja ammattitaitoani vastuullisesti ja luoda ympärilleni merkityksellistä kauneutta, Pitkänen pohtii.

Toisinaan tuntuu, että taiteen tekeminen vaatii liikaa. Haasteena on rajojen asettaminen.

- Taiteen tekemistä ei voi rajata lakisääteisiin työtunteihin. Taiteilijan työ vaatii jatkuvaa läsnäoloa ja kulkee mukana jopa unissa.

Onnistumisen yhtenä mittarina toimii yleisön palaute. Toisinaan työstä voi syntyä jotain, joka puhuttelee ja jää resonimaan katsojan, kuulijan tai lukijan mieleen.

- Silloin kaikki se vaikeus, joka luomisprosessiin on sisällytynyt, onkin hetkellisesti pois. Nuo hetket palkitsevat ja saavat jatkamaan taiteilijana eteenpäin, vaikka katsoja ei kykenekään välttämättä hah-

mottamaan kaikkea sitä työtä, joka teoksen valmistuminen on edellyttänyt.

Arkeaan taiteilija pyrkii tasapainottamaan myös muilla luovilla asioilla. Hän kertoo rakastavansa esimerkiksi ruoan laittamista ja keittiössä puuhastelua.

– Saan tyydytystä kauniisti tehdystä ja maukkaasta ruoka-annoksesta, jonka voin tarjota vaikka ystäville tai puolisololleni.

Tärkeitä ovat myös kaikenlaiset retket ja yksityiset hetket uusissa paikoissa.

– Pidän matkustamisesta ja maisemien vaihtumisesta. Uusien ihmisten kohtaamiset ja yhdessä vietetyt hetket ovat matkoilla tärkeitä.

Matkalaukku täyttyy kokemuksista

Jyri Pitkänen korostaa, että taidetta ei voi tehdä pelkän kutsumuksen voimalla. Siihen tarvitaan myös taloudellisia resursseja.

– Joskus taiteelliset prosessit ovat pitkiä ja saattavat kestää vuosia. Jos ei onnistu saamaan ulkopuolista rahoitusta, aika on pystyttävä jakamaan taiteellisen työn ja sellaisen työn välillä, josta saa palkkaa.

Luovan prosessin luonteen vuoksi toisinaan on hankala päättää, milloin teos on valmis. Rakkauslaulu-hankkeen henkilökohtaisuuden takia työhön liittyi myös omaehtoisen luopumisen prosessi.

Pitkänen lisää kuitenkin samaan hengenvetoon, ettei ole varma, kykeneekö ihminen päästämään elämänsä aikana juuri mistään irti ja onko sellaiselle edes tarvetta.

– Kuljetan mukani myös menneitä sukupolvia. Olen osa kokonaisuutta, joka on vasta hahmottumassa. Matkalaukku täyttyy lopulta osiinsa hajoten. Tällä hetkellä herättelen työryhmäni kanssa henkiin henkiin siirtokarjalaisen isoäitini aikoinaan tekemiä lauluja.

Rakkauslaulu-projektikin jatkuu. Siitä on suunnitteilla vielä ainakin kirja, johon Pitkänen etsii parhailaan rahoittajia. Myös näyttelytyöt odottavat varastossa uusia yleisöjä.

Airan ajatuksia

Hitaan luopumisen matkalla

Saan hoitajalta luvan viedä äidille kukkia. Valitsen aurinkoisin, keltaoranssin kimpun.

Vuodet sulavat pois. Olen pieni, minulla on letit ja äidin ompelema mekko. Lähdän äidin tädin Annikin kanssa pitkälle kävelyretkelle. Aurinko paahtaa, Kulovesi kimeltää, ja hiekkatie põlisee.

Keräämme äidille suuren kimpun, kaikkia tien varrelta löytämiämme kukkia. Äiti rakastaa tuomiani kukkia. Hehkun onnea.

Suomesta on tullut ikääntyneiden yhteiskunta, ja muistisairaita on aina vain enemmän. Sote-järjestelmä on kiihtyvässä alamäessä, yhä enemmän muistisairaiden hoitoa kaatuu omaisille. Moni elää toisia ruuhkavuosia: on työ ja koti, lapset ja lapsenlapset sekä apua kaipaavat ikääntyneet vanhemmat.

Läheisen muistisairaus on erinomainen tilaisuus kehittää kärsivällisyyttä. Ei haittaa, ettei toinen muista – se on ymmärrettävää. Mutta kun mukaan tulevat käytöshäiriöt, vihaisuus, epäluulo ja syytely, on kärsivällisyys koetuksella.

Rakkaus ei aina ole pinkkiä hattaraa ja sydämiä. Välistä se on repivää, raskasta ja kitkerää. Kaikenlaiset tunteet ovat sallittuja. Sillä on väliä, miten käyttäytyy toista kohtaan. Rakkaudessa tahto on tunteita tärkeämpää. Tahdon rakastaa, vaikka aina en haluaisi tai jaksaisi.

Muistisairaus on hidasta luopumista. Läheisen menettää vähitellen, vaikka hän on vielä elossa. Omaisen pitää vetää rajat ja tunnistaa, minkä verran jaksaa. Muuten on yhden sijaan pian kaksi apua tarvitsevaa. Rukous kantaa silloinkin. Pitää vaalia hyviä hetkiä ja muistaa, ettei läheiseni sielu muutu. Saan jättää hänet Jumalan turvalliseen syliin.

Aira Kuvaja

Äiti ja tytär, Paula Anttonen ja Eveliina Simpanen

"Kun lapset viihtyvät, viihtyvät myös aikuiset"

Paula Anttonen Parikkalasta ja Eveliina Simpanen Joutsenosta ovat äiti ja tytär. Paula on eläkkeellä oleva sairaanhoitaja ja entinen maatalan emäntä. Eveliina työskentelee maataloushallinnon parissa. Henkilökohtainen usko on heidän elämässään kantava voima.

- Usko merkitsee minulle turvaa ja luottamusta. On lohdullinen ajatus, että emme ole elämämme ja valintojemme kanssa yksin, sanoo Eveliina.

- Minulle usko merkitsee turvallisuutta ja huolenpitoa, sanoo puolestaan Paula. - Mitään ei tapahdu ilman Taivaan Isän sallimusta. Saan kaikissa asioissa luottaa häneen. Vastoinikäymisetkin ovat minulle parhaaksi, vaikka aina ei siltä tunnu. On sanottu, ettei tunteisiin saa luottaa, vaan Jumalan sanaan.

Sekä äiti että tytär ovat tottuneita Orpokotijuhlilla kävijöitä.

- En muista, milloin kävin ensimmäistä kertaa Orpokotijuhlilla, sanoo Paula. - Aikaisemmin en tiennyt niistä mitään, mutta muuttaessani Parikkalaan juhlat alkoivat tulla tutuksi. Varsinkin Helena Konttisesta kertova kirja Eräs

Eveliina Simpanen ja Paula Anttonen ovat Orpokotijuhlien talkoolaisia kahdessa polvessa.

meidän ajan profeetta avasi silmäni näkemään, mistä Orpokotijuhlat on saanut alkunsa.

Paulan mukaan juhlille vetää ennen kaikkea siellä julistettu sanoma.

- Elämäntilanteen takia en ole joka vuosi päässyt Orpokotijuhlille. Sinne on ihana mennä, koska siellä julistetaan elävää ja puhuttelevaa sanomaa, jota ei aina joka paikassa kuule.

Paula pitää myös tärkeänä, että juhlilla lapsille ja nuorille on oma ohjelmaa. Hän kertoo käyneensä lasten kanssa lastenteltassa seuraamassa ohjelmia.

Eveliina muistaa käyneensä juhlilla ensi kerran jo ennen kouluikää.

- Orpokotijuhlat ovat pysyneet tuttuna ja turvallisena paikkana, jonne on ollut helppo palata, vaikka välissä on ollut useita vuosia, ettei juhlilla tullut käytyä. Viime vuosina olen osallistunut lähinnä lasten ohjelmaan. Se on ollut mielekästä myös vanhemman näkökulmasta, Eveliina kertoo.

Saaren kirkko on myös Eveliinan ja hänen puolisonsa vihkikirkko.

- Häät olivat elokuussa. Seuraavana viikonloppuna

Emmi Vironen siirtyi hoitoalalta yrittäjäksi

Emmi Vironen on 33-vuotias mikkeliäinen, joka perusti puolisonsa Niki Aholinin kanssa yrityksen, joka valmistaa tuotteita kierrätyspuusta. Hukkapuu Oy aloitti toimintansa 2024. Aiemmin hoitoalalla työskennelleellä Emmillä on muistoja myös Parikanniemestä.

1. Mitä teit ennen yrityksen perustamista?

– Valmistuin vuonna 2010 lähihoitajaksi. Tein 10 vuotta hoitotyötä esimerkiksi vanhuspuolella, sairaalassa, Vaalijalassa ja Parikanniemen lastenkodissa.

2. Millaisia muistoja jäi Parikanniemestä?

– Työskentelin Koivulassa 2019 muutaman kuukauden. Paikasta jäi lämmin ja sydämellinen muisto. Olin kuitenkin jo sitä ennen miettinyt alanvaihtoa. Herkän luonteeni vuoksi vein työn murheet usein kotiin, ja se alkoi käydä raskaaksi. Lapset ja henkilökunta olivat oikein mukavia, ja henkilökunta teki työtä täydellä sydämellä.

3. Mitä teit tämän jälkeen?

– Muutin Lahteen ja aloitin tradenomiopinnot. Opintojen aikana sain esikoistyttäreni, ja muutimme takaisin Mikkeliin verkostojen perässä. Jatkoin koulua ja valmistuin vuonna 2023.

Emmi Vironen ja hänen puolisonsa Niki Aholinin perustama Hukkapuu Oy valmistaa kierrätyspuusta muun muassa arkkuja ja uurnia.

4. Mistä keksitte idean yrityseenne?

– Niki opiskeli puutekniikan insinööriksi ja tutki pitkään kierrätyspuun hyödyntämistä. Pohdimme kauan, mikä on puusta valmistettava kertakäyttötuote, jonka voisi tehdä myös kierrätyspuusta. Päätimme alkaa aluksi valmistaa hauta-arkkuja ja uurnia.

5. Mikä on ollut haastavinta yrityksen perustamisessa?

– Yrityksen perustamisessa on ollut monta vaihetta, jotka on pi-

tänyt saada kuntoon, ennen kuin toiminnan on voinut aloittaa. Esimerkiksi kierrätyspuun käsittely vaatii lupia.

6. Mikä on ollut palkitsevinta yrityksen perustamisessa?

– Liikeidea on saanut hyvän vastaanoton tutuilta sekä tuntemattomilta. Tuntuu, että tuotteilla on kysyntää, mutta jatkossa sen sitten näkee.

Teksti ja kuvat Eveliina Heikkinen

kirkonmäellä vietettiin Orpokotijuhlia. Sunnuntain juhla-jumalanpalveluksessa meidän avioliittomme puolesta rukoiltiin esirukouksessa. Tämä tuntui erityiseltä ja orpokotijuhlat saivat aivan uuden merkityksen, Eveliina muistelee.

Myös Eveliina toivoo, että lasten Orpokotijuhlien ohjelmaan panostetaan edelleen. – Toivottavasti myös uudet lapsiperheet niin läheltä kuin kaukaa löytäisivät juhlille. Kun lapset viihtyvät, viihtyvät myös aikuiset.

Paula on ollut Orpokotijuhlilla myös talkoolaisena.

– Eräs ystävä kysyi minua kaveriksi lettupisteelle, ja siitä talkoolaisuus alkoi. On ollut mukavaa, että on saanut tällä työllä olla osallistumassa juhlien "ruokahuoltoon". Kaikkein tärkeintä on kuitenkin se, että saa olla mukana muiden talkoolaisien kanssa antamassa oman työpanoksen Jumalan valtakunnan työn edistämiseksi. Taivaan Isä tietää, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Talkoolaisena olen valmis jatkamaan hänen suunnitelmiansa mukaan, Paula toteaa.

Myös Eveliina aikoo jatkossa osallistua talkoiisiin.

– Ensi elokuussa olen lupautunut ensimmäistä kertaa Orpokotijuhlien talkoiisiin äitini houkuttelemana. Nuorempia talkoolaisia varmasti kaivataan ja uskon, että minut otetaan hyvin vastaan.

Eveliina toivoo tapaavansa töiden lomassa vanhoja tuttuja ja saavansa myös uusia.

– Uskon, että jokainen talkoolainen on juhlien onnistumisen kannalta tärkeä!

Teksti Petri Tiisanen

Kuva Paula Anttosen ja Eveliina Simpasen kotialbumi.

Kirjoja, joiden sanoma kantaa

Aira Kuvaja

PYHÄN PILKAHDUKSIA Merkintöjä kirjapäiväkirjastani 2022

Kirjapäiväkirja on ylistyslaulu kirjoille, lukemiselle ja tavalliselle arjelle. Lukeminen on aina ollut tärkeä osa Aira Kuvajan elämää. Lukiessaan hän alleviivaa ja tekee muistiinpanoja, pohtii kirjojen sanomaa ja keskustelee kirjailijoiden kanssa. Samalla, kun hän tekee huomioita kirjoista, hän kirjaa omia ajatuksiaan. Kirja sisältää myös kuvauksia kirjoittajan omasta arjesta sekä muistoista. Näin yksityinen nivoutuu yleiseen.

25 €

LUOJA MEITÄ KANTAA

Toimittaneet Kimmo Jaatila ja Teuvo V. Riikonen

Päivähartauskirja, joka tarjoaa rohkaisevaa, sielunhoidollista ja Kristus-keskeistä sanomaa vuoden jokaiseen päivään. Sitä on ollut kirjoittamassa laaja joukko miehiä, naisia, maallikoita ja teologeja eri puolilta Suomea. Jokaisella kirjoittajalla on jokin yhteys uuskuniemäläiseen herätysliikkeeseen, joka on alusta asti ollut kirjan liike, mutta jolta on puuttunut oma hartauskirja. Luoja meitä on kantanut, ja Luoja meitä kantaa.

25 €

PARIKANNIEMEN
YSTÄVÄT RY

Tilaukset: toimisto@parikanniemi.fi
Puh. 0400 744 061

Pirjo Kotamäki

PARATIISIN MARJAT, LINNUMUNAN KOKOISET

Kirjan runoissa kuuluu Helena Konttisen ääni ja nähdään niitä näkyjä, joita hän horrostilassa näki. Pirjo Kotamäki on helsinkiläinen palkittu runoilija.

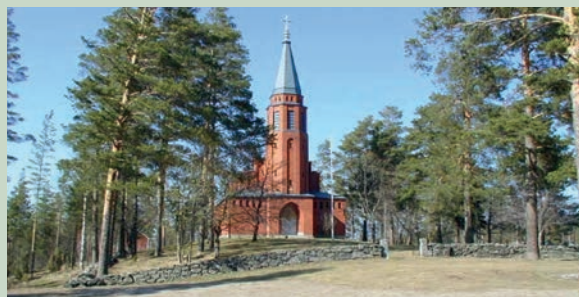
18 €

Tilaukset:

toimisto@parikanniemi.fi
tai puhelimella 0400 744 061

Parikanniemen kirjoja myydään omissa tilaisuuksissa. Niitä myyvät myös Sacrum Helsingissä Kalevankadulla, Suomen Raamattuopisto Kauniaisissa sekä Päivä Oy.

KORKEIMMAN SUOJASSA

Parikkalan Saaren kirkon 80. Orpokotijuhlat

16.-17.8.2025

Talkoopäivä perjantaina 15.8.2025

Mukana mm: Sari Essayah, Timo Keskitalo, Erkki Jokinen, Inkeri Tuunanen, Henry Hedman, Markus Tykkyläinen, Risto Kormilainen, Mervi Pääkkö, Arto Valkeapää, Erkki Lemetyinen

sekä useita muita seurakuntien ja Parikanniemisäätien työntekijöitä.

Koko ohjelma julkistetaan huhtikuussa 2025 www.orpokotijuhlat.fi

Laita kalenteriin ja tervetuloa juhlille!

Järjestää: Parikanniemisäätio, Parikkalan seurakunta ja Parikanniemen ystävät ry.

Tervetuloa tilaisuuksiin!

MAALISKUU

2.3. LAPPEENRANTA KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Riikonen

9.3. ESPOO KLO 11:00
Kirkkopyhä Espoonlahden
kirkossa, Tiusanen

10.3. HAMINA KLO 12:30
Ystäväseurat Herrankukkarossa

10.3. LAPPEENRANTA KLO 17:00
Ystäväseurat Lappeen seurakun-
tatalossa Kirkkokatu 10, hissillä
5. kerros, Martti Asikainen

13.3. KITEE KLO 13:00
Ystäväseurat seurakuntakeskuk-
sessa, Kostamo, Tiusanen

13.3. POLVIJÄRVI KLO 18:00
Seurat seurakuntatalossa,
Tiusanen

14.3. LIPERI KLO 13:00
Ystäväseurat Ylämyllyn
seurakuntatalossa, Tiusanen

16.3. VANTAA KLO 10:00
Kirkkopyhä ja kahvitilaisuus
Korson kirkossa, Tiusanen

16.3. JOENSUU KLO 10:00
Kirkkopyhä Rantakylän kirkossa,
Riikonen

18.3. LAPPEENRANTA KLO 18:00
Miestenilta Ristikankaan
kerhohuoneessa, Tiusanen

23.3. PUNKAHARJU KLO 10:00
Marianpäiväjuhlat, messu ja
seurat kirkossa, Tiusanen

30.3. SAVITAIPALE KLO 10:00
Kirkkopyhä, messu kirkossa
ja seurat seurakuntatalossa,
Tiusanen

HUHTIKUU

7.4. HAMINA KLO 12:30
Ystäväseurat herrankukkarossa,
Riikonen

7.4. LAPPEENRANTA KLO 17:00
Ystäväseurat Lappeen seurakun-
tatalossa Kirkkokatu 10, hissillä
5. kerros, Riikonen

8.4. RISTIINA KLO 18:00
Miestenilta Parikanniemessä.
Aiheena: Avainten valta, alustaa
Petri Tiusanen. Kahvit klo 17:30.

10.4. KITEE KLO 13:00
Ystäväseurat seurakuntatalossa,
Kostamo, Lemetyinen

10.4. JOENSUU KLO 18:30
Raamattuopetus seurakuntakes-
kuksen Yläsalissa, Timo-Ilkka
Antikainen

12.4. LUUMÄKI KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat kirkossa,
Tiusanen

22.4. LAPPEENRANTA KLO 18:00
Miestenilta Ristikankaan
kerhohuoneessa, Tiusanen

27.4. JOUTSENO KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

27.4. MYRSKYLÄ KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Riikonen

TOUKOKUU

5.5. HAMINA KLO 12:30
Ystäväseurat Herran kukkarossa,
Kostamo, Lemetyinen

5.5. LAPPEENRANTA
Ystäväseurat Lappeen seurakun-
tatalossa Kirkkokatu 10, hissillä
5. kerros, Kostamo, Lemetyinen

8.5. KITEE KLO 13:00
Ystäväseurat seurakuntatalossa,
Kostamo

9.5. LIPERI KLO 13:00
Ystäväseurat Viinijärven kirkossa,
Kostamo

18.5. NURMES KLO 10:00
Kirkkopyhä, Tiusanen

18.5. VALTIMO KLO 13:00
Messu kirkossa. Seurat messun
jälkeen Raakel ja Jaakob Lohtan-
derilla Ylävaltimontie 390 B,
Tiusanen

18.5. AKA KLO 16:00
Majataloilta Viialan kirkossa,
Riikonen

23.-24.5. SEINÄJOKI
Kirkkopäivät

27.5. KERIMÄKI KLO 13:00
Ystäväseurat Tuula ja Matti Sii-
mekselällä Mäkituvantie 38, Tiu-
sanen

29.5. PUUMALA KLO 10:00
Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

Parikaniemen väki taas Lapin matkalle

Parikanniemen lastenkodin yksi odotetuimpia viikkoja on yhteisen matka Lappiin. 22.–26.2.2025 matkalle suuntaa yli 20 lasta ja aikuista lastenkodin johtaja Matti Pasanen johdolla. "Kylähän se on aina odottava tunnelma ennen matkaa..." sanoi Matti. Jälkikäteen useat lapset ovat sanoneet, että tällaiset matkat ovat olleet parasta heidän elämässään lastenkodissa. Matkat ovat mahdollisia, koska lukuisat yksityiset henkilöt ja yhteisöt ovat avustaneet matkoja.

Teksti TVR, Kuva MP

Marianna pääsi Taivaan kotiin

Marianna "Maija" Jyrkämä (3.5. 1947–19.12. 2024) siunattiin haudan lepoon tammikuisena perjantaina Harjun kappelissa. Saattojoukko koostui omaisista, ystävistä ja entisistä työtovereista. Tilaisuudessa lauloi myös Fermaatti-kuoro. Marianna sairasti pitkään, ja sai viimeiset ajat olla Mikkelin keskussairaalan palliatiivisen osaston hyvässä hoidossa. Hän oli kuollessaan 77-vuotias.

Marianna työskenteli aluksi lastenkodilla toimistotehtävissä. Kanan vuosien jälkeen hän jatkoi Onnentuvalla "äidillisenä" kasvattajana kokeillen mm. Koppa-hoitoa. Hänen tärkein palvelupaikkansa oli kuitenkin oma koti, puoliso, neljä lasta ja 12 lastenlasta. Siunauspuheessa häntä luonnehdittiin seuraavasti:

"Mariannalle nuoruudesta alkanut Jeesuksen seuraaminen ilmeni vaatimattomuutena, vieraanvaraisuutena, asettaen muiden tarpeet omien edelle. Hän eli arjen kristillisyyttä. Myöhemmin hän löysi itsensä miehensä Joukon rinnalta avioparitoiminnasta. Lastenlapsilleen hän oli mummo, jolla oli aina aikaa yhdelle lautapelille. Kyky olla läsnä hetkessä säilyi elämän loppuun saakka." ML

Parikanniemen päivähartauskirja avautuu

14. HELMIKUUTA

2. Tim. 2:8–10

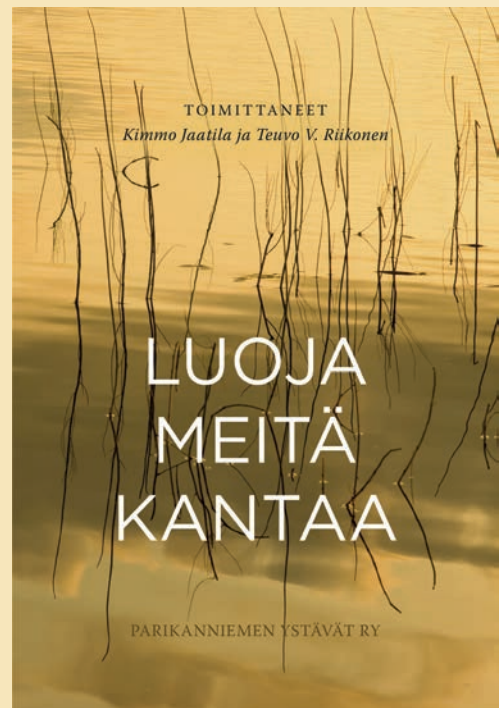
Piispa Eino Sormusen kerrotaan sanoneen: "Kärsimys kuuluu korkeampaan ihmisyyteen." Jeesus Kristuskin kärsi ihmisenä ihmisten puolesta. Kukapa välttyisi elämänsä aikana sairaudelta, kivulta, kuoleman surulta, menetyksiltä ja ihmisten väärinymmärrykseltä. Jokaisen elion, myös eläinten kuolemaan sisältyy jossain määrin kärsimystä. Luomakuntakin huokaa.

Voivatko vaikeat ajat opettaa ihmiselle jotain? Kyllä, paljonkin. Kärsimys tyhjentää elämää turhista touhuista. Kärsimys hiljentää ihmisen kärsivän Vapahtajan eteen köyhyyden ja avuttomuuden tunnossa. Tyhjät kädet avautuvat vastaanottamaan Herran apua. Kärsimys pienentää ihmistä omista mahdollisuuksistaan.

On tunne, ettei minulla ole mitään lääkettä tähän kiipuun. Mutta on kärsivä ja ihmistä rakastava Jeesus, jonka kasvoista loistava valo on suurempi kuin mikään muu valo tässä maailmassa. Sinäkin saat uskoa, että olet valon ja päivän lapsi, koska olet Jeesuksen oma. Käy rohkeasti tähän päivään ja katso, kuinka Jeesus on rinnallasi päivän jokaisena hetkenä.

Sirkka Konttinen
seurakuntalehtori emerita, Ilomantsi

Teksti on julkaistu kirjassa Luoja meitä kantaa
Parikanniemen Ystävät ry (2024)

LUOJA MEITÄ KANTAA
Kimmo Jaatila ja Teuvo V. Riikonen
360 s.
Parikanniemen Ystävät ry, 2024

Kiitos Maisa, tervetuloa Aira!

Parikanniemen Kontti lehdellä on ollut aina oma kolumnisti. Kolumnisteina ovat toimineet **Pekka Maaranen**, **Ari Tähtäpää** ja viimeisenä kaksi vuotta **Maija-Liisa Kasanen** eli Maisa Lappeenrannasta. Lämmin kiitos Maisalle syvällisistä ja lämminhenkisistä kolumneista.

Uutena kolumnistina aloittaa **Aira Kuvaja** Turusta. Parikanniemen Ystävät ry julkaisi vuosi sitten hänen teoksensa *Pyhän pilkahduk-sia - Merkintöjä kirjapäiväkirjastani vuodelta 2022*. Aira oli myös puhujana Orpokotijuhlilla viime elokuussa. Lisäksi hän on yksi *Luoja meitä kantaa* -kirjan kirjoittajista.

Tervetuloa, Aira, täyttämään Konttia!

Teksti TVR

Kuva Olli Kuvaja

Aira Kuvaja työskentelee Pyhän Henrikin ekumeenisen taidokappelin toiminnanjohtajana Turun Hirvensalossa.

Uuden lastentalon rakentaminen siunattiin

Parikanniemisäätien hallituksen kokous 7.2.2025 aloitettiin hartaudella, mikä pidettiin uuden rakennettavan lastentalon tontilla. Puheenjohtaja Markku Liukkonen siunasi tulevan työn kaikki vaiheet sekä kodin lapset ja työntekijät. Päätteeksi laulettiin virsi Jumalan kämmenellä.

Teksti TVR

Kuva RT

Julistustyöntekijän työsuhde-etuja

Parikanniemen julistustyöntekijöillä on merkittäviä työsuhte-etuja. Yhdestä merkittävimmästä voi nauttia Pohjois-Savon pienessä seurakunnassa Rautavaaralla.

Parikanniemen kirkkopyhä järjestetään usein tammi-kuussa Rautavaaran seurakunnassa. Säistä huolimatta väkeä on aina hyvin paikalla, ja messu striimataan seurakunnan YouTube kanavan kautta sadoille kuulijoille.

Parikanniemellä on Rautavaarassa paljon ystäviä, jotka tukevat työtä. Myös kirkkoherra **Juha Luukkonen** on työn ystävä, joka vierailee vuosittain Saaren Orpokotijuhlilla.

Varsinainen työsuhde-etu on kuitenkin se, että kirkkomenojen jälkeen kirkkoherra vie aina vieraan pizzalle ravintola Tiilikkaan. Pizzat ovat niin suuria, että niistä riittää puolet foliossa kotimatkalle ja illaksi kotiin.

Teksti ja kuva TVR

Mikkelin kristilliset yhteisöt yhteisellä juhlalounaalla

Parikanniemisäätiön ylläpitämän lastenkodin perustamisesta tulee 2025 kuluneeksi 110 vuotta. Juhlan kunniaksi säätiö kutsui kaikkien Mikkelin seudun kristillisten kirkkojen, seurakuntien ja järjestöjen edustajat juhlalounaalle tilausravintola Mikkelin klubille. Ekumeenisella viikolla järjestettyyn tapaamiseen saapui edustaja kahdeksasta eri yhteisöstä.

Lastenkodin johtaja **Matti Pasanen** ja ohjaaja **Jenni Hujanen** kertoivat lastenkodin työstä, arjesta ja kristillisestä arvopohjasta. Kaikille vieraille annettiin mukaan kassallinen materiaalia Parikanniemen työstä.

Ruokailun aikana kristillisten yhteisöjen edustajat kertoivat kukin vuorollaan omasta työstään ja toiminnastaan.

Mukana olivat **Arja Huuskonen** Tuomiokirkkoseurakunta, **Mikko Mentu** Saimaan ortodoksinen seurakunta, **Toni Rautiainen** Helluntaiseurakunta, **Mikko Ohra-aho** Vapaa-seurakunta, **Urpo Karjalainen** Herättäjä-yhdistys, **Jarno Gum-**

merus Tiituksen luterilainen seurakunta, **Juha Hasanen** Suomen Raamattuopisto ja **Urho Ilvonen** One Way -seurakunta.

Teksti Teuvo V. Riikonen
Kuvat Matti Pasanen

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta Arja Huuskonen, kirkkoherra

Yhteistyömme on ollut runsasta ja hyvää. Kirkkopyhiä ja erilaisia juhlia on järjestetty eri alue seurakunnissa, useimmiten Ristiinassa ja tuomiokirkossa. Seurakuntamme on saanut usein lainaksi Matka Betlehemiin -jouluvaelluksen rekvisiittaa omiin tapahtumiimme. Tuomiokirkkoseurakunnan puolesta toivotan hyvän Jumalan siunausta toiminnallenne jatkossakin.

Pastori Mikko Mentu Saimaan ortodoksinen seurakunta

Saimaan ortodoksinen seurakunta haluaa onnitella Parikanniemisäätiötä ja Parikanniemen lastenkotia sen juhlavuonna, sekä kiittää kaikkia lastenkodin työntekijöitä heidän tekemästään arvokkaasta työstä. On tärkeää että kaikille löytyy turvallinen paikka jossa elää ja kasvaa.

Mikkelin Helluntaiseurakunta
Toni Rautiainen, pastori

Jeesus sanoi: "Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää tekin heille" (Luuk. 6:31.) Teidän kohdallanne nämä toteutuvat. Meitä jokaista toimijaa tarvitaan, jotta lapset ja perheet voisivat paremmin. Teette arvokasta ja merkittävää työtä. Onnittelut ansiokkaista 110 vuodesta Mikkelin Helluntaiseurakunnan puolesta!

Mikkelin Vapaaseurakunta
Mikko Ohra-aho, seurakunnanjohtaja, pastori

Tahdomme Mikkelin vapaaseurakunnan puolesta toivottaa Jumalan siunausta työllenne. Pysykää uskollisena kutsulle, jonka Hän on teille antanut. Haasteiden äärellä voitte turvautua kutsujanne uskollisuuteen (1. Tess. 5:24).

Herättäjä-Yhdistys ry
Urpo Karjalainen, körttipappi, aluesihteerin
Kun ollaan yhteisessä pöydässä, ollaan yhteisellä asialla. Muistan lukeneeni Helena Konttisen sanat Paavo Ruotsalaisesta: "Vaikka Ukko-Paavolla saattoi olla paheksuttavia tapoja, hänellä oli oikea henki." Herättäjä-Yhdistyksen puolesta onnittelen Parikanniemiisäätiön 110-vuotista taivalta ja kiitän yhteydestä.

Tiituksen luterilainen seurakunta
Jarno Gummerus, pastori

Onnittelemme sydämellisesti Parikanniemeä 110-vuotisjuhlasta ja pitkästä taipaleesta. Olette olleet Jumalan rakauden ja toivon majakkana lukemattomille lapsille sukupolvien ajan. Rukoilemme, että Herran siunaus ja johdatus kantavat työtänne tulevinakin vuosina.

Suomen Raamattuopisto, Mikkeli
Juha Hasanen, pastori

Itselleni Parikanniemen työ tuli tutuksi Saaren Orpokotijuhlien kautta. Myös Riihikirkossa Ristiinassa olen ollut sanankuulossa. Arvostan suuresti työtä lasten puolesta, sitä tukea ja turvaa, jota tarjoatte. "Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: 'Totisesti minä sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle'. (Matt. 25:40.)

One way seurakunta Mikkeli
Urho Ilvonon, vapaaehtoistyöntekijä

Niin moni lapsi on saanut hyvät eväät elämäänsä Parikanniemen lastenkodin kautta, on elämää ja työtä lähimmäisten hyväksi. Voimia ja siunausta työllenne lasten parissa.

Parikanniementie 130
52320 Vitsiälä
toimisto@parikanniemi.fi

**Toimisto- ja taloussihteeri
Risto Teittinen**

Puhelin 0400 744 061
Ark. klo 9-15

Säätiön hallituksen puheenjohtaja

Markku Liukkonen, aluekap-
palainen Mikkeli, 0400603907
markku.liukkonen@evl.fi

Toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen

Puhelin 0400 315 573
teuvov.riikonen@parikanniemi.fi

Pastori Petri Tiusanen

Puhelin 040 753 5553
petri.tiusanen@parikanniemi.fi

Lastenkodin johtaja

Matti Pasanen
Puhelin 040 847 3657
matti.pasanen@parikanniemi.fi

Matkasihteeri Matti Kostamo

Puhelin 0400 245272

Parikanniemisäätiön tilit

DB FI86 8000 1901 5424 99
S-SOP FI54 5271 0420 0130 48

Parikanniemen Ystävät ry

- jäsenyhdistys
- jäsenmaksu, Kontti-lehti, 20 €/vuosi
- kustannustuotteet
FI95 5271 0420 0445 14 (S-SOP)

Parikanniemisäätiö voi kerätä ja
vastaanottaa lahjoituksia ja
testamentteja työn hyväksi.
Poliisihallituksen keräyslupa:
nro POL-2015-6305. Keräystili.
S-SOP FI63 5271 0420 1411 20

www.parikanniemi.fi

Vesa Julinille kiitos hallitusvastuusta

Parikanniemisäätiön hallitustyö
päätyi Vesa Julinilta vuoden 2024
lopussa sääntömääräisten vuosien
tultua täyteen.

Metsätalous insinööri, pastori ja
kaupunginvaltuutettu Imatralta on
antanut osaamistaan muun muassa
metsäomaisuuden hoitamisessa,
teologisissa kysymyksissä, julistus-
työn haasteissa ja lastensuojelun
investoinneissa.

Lämmin kiitos Vesa palveluksestasi
Parikanniemen työn hyväksi ja Ju-
malan siunausta tuleviin haastei-
siin!

Teksti ja kuva TVR

Emmauspiiri toiminut 50 vuotta

Lappeenrannan Ystäväpiirin, Emmauspiirin, 50-vuotisjuhlia vietettiin
13.1.2025 Lappeen seurakuntatalossa. Maija-Liisa Kasanen kertoi aluksi
piirin historiaa. Piirin aloittivat 11.1. 1975 Sirkka Jormanainen ja Tyyne-An-
nikki Pentti. Aluksi piiri kokoontui ihmisten kodeissa, myöhemmin Parikan-
niemen testamentiksi saamassa yksiosassa ja nyttemmin Lappeen seurakun-
tatalossa.

Onnea ja siunausta Emmauspiirille!

Teksti ja kuva PT

Päivi Orava on tehnyt pitkän päivän Parikanniemessä

Haastattelu Teuvo V. Riikonen

Kuva Pirjo Piironen

Päivi Orava on jäämässä työuraeläkkeelle työskenneltyään Parikanniemen lastenkodissa liki 40 vuoden ajan. Vuodesta 1999 hän on toiminut vastaavana hoitajana.

Näin Päivi Orava muistelee ensimmäistä työpäiväänsä Parikanniemessä:

- Se oli uudenvuodenpäivä. Silloinen pienten puoli oli täynnä alle kouluikäisiä, ja töissä oli kaksi lastenhoitajaa. Silloin oli myös "vauvala", ja siellä oli kaksi vastasyntynyttä. Hämmästelін lapsipaljoutta. Olin myös ihmeissäni työn paljoudesta ja melkoisesta meltelistä. Päivä oli yhtä huisketta ja hulinaa!

Nyt kun ura lastenkodissa on pian päättymässä, hän muistelee työnantajansa lämmöllä.

- Omasta näkökulmastani Parikanniemi on ollut turvallinen ja joustava työnantaja. Olen saanut osallistua lukuihin koulutuksiin, jotka ovat kartuttaneet omaa ammattitaitoani. Työnantajana säätiö huomioi työntekijän yksilönä. Työntekijöiden omia vahvuuksia hyödynnetään, mikä tekee yhteisöstä osaavan ja työhönsä sitoutuneen porukan.

Neljässä vuosikymmenessä moni asia on muuttunut, mutta jotain on silti pysynyt samana, vaikka haasteet vaihtuvat.

- Lapset ovat lapsia! Tämän päivän lapsilla vain on mielestäni monitahoisempia haasteita ja houkutuksia, kuten somemaailma.

Parikanniemen työn takana on laaja ystävien joukko. Heidän kohtaamisistaan Päivi kertoo näin:

- Olen saanut tavata Parikanniemen ystäviä eri tilaisuuksissa. Ystävät ovat lämminhenkisiä ja tärkeitä. Olen kokenut heidät työtovereiksi. Me ohjaajat arjen hoitotyössä ja ystävät rukousrintamalla. Heille kaikille ISO Kiitos tuesta!

Päivi on toiminut usein myös lastenkodin johtajan sijaisena. Sen hän on kokenut haasteellisenä, mutta myös yllätyksellisenä.

- Joskus tulee eteen tehtäviä, joihin pitää etsiä tapaa ratkaista ne, eli silloin se voi olla hyvinkin vaikeaa. Ajoittain johtaminen on myös yksinäistä puuhaa, mutta toisinaan taas hyvinkin sosiaalista kanssakäymistä. Kuinka vaikeaa, riippuu päivästä ja tapahtumista.

Päivi tunnetaan naurustaan ja huumorintajustaan, mikä on varmasti auttanut työssäjaksamisessa.

- Pidän hyvästä tilanekomiiikasta ja mukavista tarinoista. Koen surullisuutta epäoikeudenmukaisuudesta. Maailman tilanne, sodat ja sairaudet huolestuttavat, hän myöntää.

Matkustelu on yksi sosiaalisen Päivin harrastuksista samoin kuin ulkoilu ja teatterin teko. Näitä harrastuksia hän aikoo myös jatkaa. Uusina projekteina hänellä on myös ukulelen soittaminen ja vapaaehtoinen ystävätyö vanhusten parissa.

- Tykkään Thaimaan eri kohteista ja myös Kreikan ja Turkin ympäristöistä. Matkoillani olen tavannut ihania erilaisia ihmisiä, ja monista heistä on tullut ystäviäni.

Päivi jää työuraeläkkeelle maaliskuun alussa. Sitä ennen hän viettää helmikuun miehensä kanssa Lanzarotella.

- Työuraeläke on harvoin myönnetty eläkelaji, joten eiköhän maaliskuun ensimmäisenä päivänä juoda kakkukahvit! Päivi iloitsee.

Entä mikä työssä on ollut parasta, ja mitä Päivi jää kaipaamaan Parikanniemestä?

Parikanniemessä parasta on sen kaunis ympäristö ja loistava työyhteisö. Parasta on totta kai myös lapset ja nuoret kaikkine vahvuuksineen ja haasteineen.

TAKA-AJATUS:

"Mitä näet?"

"Näen jonkinlaisen puutarhan... jossa kasvaa hentoja taimia, voi miten kauniita ne ovatkaan!"

"Eivätkö olekin. Jokainen niistä on ainutlaatuinen ja arvokas hoivattava."

"Ja nuo puutarhurit, miten hellästi he taimia kohtelevat! Kastelevat ja lannoittavat tarkasti ajallaan, jopa silittävät."

"Kyllä, se on sen arvoista. Jokaisen taimen istutus on kuitenkin aina myös surullinen juttu."

"Niin, totta... Miltä se sinusta tuntuu, Kuolema?"

"Ikävältä, totta kai, kun näkee, miten saattajat reagoivat."

"Joo, uskon. Minäkin yritin lohduttaa lapsiani, jotka eivät olisi vielä halunneet luopua minusta. Mutta kaipa se aika oli nyt tullut."

"Jokainen kohtaa minut jossain vaiheessa, ja juuri siksihän se on lopulta aika luonnollista."

"Mutta ei siihen silti koskaan totu."

"Entä sinä, koetko itse olleesi valmis lähtemään?"

"Aluksi en... Mutta kyllä siihen ajatukseen pikkuhiljaa sopeutui, ja kaikki alkoi tuntua valmiilta. Vaikka luopuminen teki kipeää, aloin tajuta, että ennen minua on ollut muita ja minun jälkeeni tulee toisia. Että elämän päättymistä saa ja pitääkin surra, mutta sitten kannattaa

vain juoda lasi kylmää vettä ja jatkaa elämää tappiin asti."

"Erittäin hyvin sanottu. Jokaisen kohdalla se päivä tulee kerran, jolloin minä kutsun, mutta kaikkina muina päivinä niin ei tapahdu."

"Arvokasta lahjaa pitää siis käyttää arvokkaasti. Mutta ei tämäkään ilmeisesti ole piste, vaan kaksoispiste?"

"Näinkin voi sanoa."

"Onko se tosiaan totta, että täällä kaikille tilaa riittää ja kaikille paikkoja on?"

"On on, ja on ollut jo viimeiset parituhatta vuotta. Tämä puutarhakin on pelkkä välietappi."

"Uskomatonta..."

"Sitä nimenomaan. Oletko valmis jatkamaan eteenpäin?"

"Enköhän. Elämä siis todellakin jatkuu."

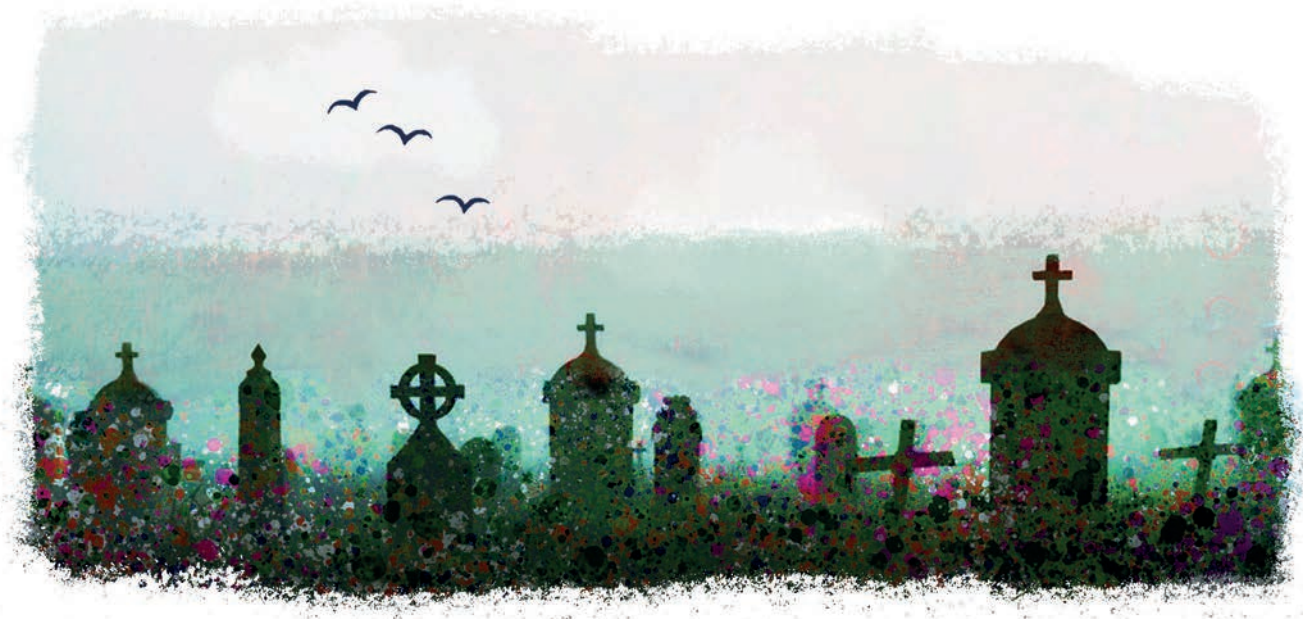
"Kyllä vain. Tätä tietä!"

Virsu

Nimimerkki Virsu on Parikanniemen työtä läheltä tunteva, mutta etäämmältä seuraava alle kolmekymppinen mies, joka on kiinnostunut elämästä ja kynäilystä. Kirjoituksissaan hän kommentoi ajankohtaisia aiheita ja kulloistakin teemaa persoonalliseen tyyliinsä.

liris Kallunki